

Tijd voor nieuw kunst- en cultuurbeleid

De huidige Cultuurnota van de gemeente Haarlem werd in 2013 van kracht en loopt op 31 december 2020 af. In 2019 is de gemeente gestart met de voorbereidingen voor het opstellen van nieuw cultuurbeleid. Daarvoor werd overleg gevoerd met de culturele instellingen en is er begin 2020 een stappenplan opgesteld. Aan de hand van dat stappenplan zou de gemeente in overleg met de culturele sector en andere partijen in de stad een nieuw Cultuurplan opstellen. Het streven was om dat nieuwe Cultuurplan eind 2020 in de gemeenteraad te agenderen en op 1 januari 2021 van start te laten gaan.

Sinds 12 maart 2020 is de wereld en dus ook de culturele sector getroffen door de coronacrisis. Daardoor is er bij de culturele instellingen en bij de gemeente grote onduidelijkheid over het financiële en inhoudelijke perspectief voor in ieder geval 2020 en 2021. De sector moet sinds maart alle zeilen bijzetten om te overleven en als gemeente helpen wij hen daar zoveel mogelijk bij. Omdat daar vooralsnog de volle aandacht ligt, informeerde het college u in de commissie Ontwikkeling van 4 juni 2020 over het voornemen de huidige Cultuurnota te verlengen met een jaar, dus tot en met 31 december 2021. Het jaar 2021 zal dan een overgangsjaar zijn, waarin de bestaande afspraken en subsidies nog één extra jaar van kracht blijven. De beleidskaders hiervoor zijn door de raad vastgelegd in de nota Kunst en cultuur, sterke pijlers van Haarlem 2013 – 2020.

De gemeente start de voorbereidingen voor het nieuwe Cultuurplan 2022 – 2028 nu weer op. Deze startnotitie beschrijft de wijze waarop het Cultuurplan opgesteld wordt, de participatie en communicatie en de ambities. Daarnaast geeft deze startnotitie inzicht in de onzekerheden die veroorzaakt worden door de coronacrisis en een voorstel hoe daar – bij de ontwikkeling van nieuw beleid- mee om te gaan.

Terugblik kunst en cultuurbeleid gemeente Haarlem

In mei 2013 stelde de gemeenteraad de cultuurnota 'Kunst en cultuur, sterke pijlers van Haarlem 2013 -2020' vast. Terugkijkend kan de gemeente stellen dat kunst en cultuur in die zeven jaar onlosmakelijk verbonden zijn geraakt met de identiteit en de aantrekkingskracht van Haarlem. Dat geldt natuurlijk voor de aantrekkingskracht van onze cultuurhistorische binnenstad en culturele instellingen, maar ook voor de in Haarlem werkende makers, de broedplaatsen en de vele culturele initiatieven. Juist ook de afgelopen periode is zichtbaar hoe groot de creativiteit in onze culturele sector is en hoe groot de passie om kunst en cultuur te maken. En hoe culturele uitingen – ook tijdens de lockdown – troost kunnen bieden en sociale cohesie bevorderen.

Trots en grote waardering voor het culturele aanbod

Jaarlijks meet de gemeente met het Omnibusonderzoek de waardering voor de kunst en cultuur in de stad. In de inwonerspeiling uit 2019 zegt een zeer grote meerderheid (88%) trots te zijn op Haarlem als culturele stad. Bijna iedereen (94%) vindt dat Haarlemse culturele instellingen die men niet zelf bezoekt, behouden moeten blijven. Respondenten geven het cultureel aanbod een 7,8 (Stadsdelen Oost en Schalkwijk geven een 7.6, de andere 7.9). Een ruime meerderheid (79%) vindt dat het aanbod van kunst- en cultuuractiviteiten niet verbeterd of aangevuld hoeft te worden en 92% vindt dat activiteiten op het gebied van kunst en cultuur belangrijk zijn voor de sfeer in de stad. Driekwart van de inwoners (75%) zegt het belangrijk te vinden te investeren in kunst & cultuur, ook als het financieel minder gaat. Haarlemmers kijken dan ook steeds minder uit naar andere steden voor het culturele aanbod en de bereikbaarheid van de culturele instellingen wordt zeer goed gewaardeerd.

Participatie en publieksbereik

De (gesubsidieerde) Haarlemse musea, erfgoed- en presentatie-instellingen trokken in 2019 samen bijna 730.000 bezoekers, zo'n 30.000 meer dan in 2017. Daarnaast ontvingen de Haarlemse podia in 2019 bijna 551.000 bezoekers, een flinke toename ten opzicht van 2017, toen waren het namelijk 461.000 bezoekers. Het aantal bezoekers van de bibliotheek laat een lichte daling zien ten opzichte van 2017, bijna 732.000 ten opzichte van 749.000 in 2017. De gesubsidieerde instellingen (exclusief de instellingen voor cultuureducatie) ontvingen in 2019 in totaal bijna 1.662.000 bezoekers.

De meeste culturele instellingen in Haarlem bieden educatieve activiteiten aan voor het basis- en voortgezet onderwijs en ontvangen jaarlijks meer dan 40.000 leerlingen. Bijna 2500 vrijwilligers zetten zich in voor culturele initiatieven en meer dan de helft van de Haarlemmers is op de een of andere manier actief in culturele activiteiten. De creatieve sector in Haarlem (zowel de kunst- en cultuur als creatieve zakelijke dienstverlening, ICT en grafische media) is bovengemiddeld groot en omvat 6466 banen (10%).¹

Coronacrisis en de culturele sector

De coronacrisis heeft sinds half maart 2020 een enorme impact op de culturele sector van Haarlem. De instellingen moesten hun deuren bijna drie maanden sluiten en het bezoek aan de podia, musea

¹ Bron: Economische Visie Haarlem

en andere voorzieningen kent ook na de heropening beperkingen. Instellingen die sterk afhankelijk zijn van publieksinkomsten hebben financiële zorgen omdat een programmering met 1,5 meter afstand niet rendabel is.

Als gevolg van de coronacrisis heeft de (gesubsidieerde) culturele sector van Haarlem in 2020 te maken met een verwacht (netto)verlies van bijna 3,4 miljoen euro. Met maatregelen als het opschorten van de huur en het vooruitbetalen van subsidies werden liquiditeitsproblemen op korte termijn voorkomen. En door het instellen van een gemeentelijk noodfonds kan in 2020 aanvullende financiële hulp geboden worden, daar waar mogelijk samen met het Rijk en de provincie Noord-Holland.

Op 1 juli stemde de gemeenteraad in met het door het college voorgestelde pakket van maatregelen, waarmee financiële steun verleend kan worden aan gesubsidieerde instellingen die getroffen zijn door de coronacrisis. De Stadsschouwburg/Philharmonie, de Toneelschuur, Patronaat en het Frans Hals Museum komen ook in aanmerking voor Rijkssteun. Matching van de financiële bijdrage van het Rijk is vanuit het gemeentelijk noodfonds mogelijk gemaakt. In een tweede tranche van het noodfonds na de zomer 2020 kan een selectie van gesubsidieerde culturele instellingen met financiële problemen in aanmerking komen voor steunmaatregelen, mogelijk met een matching van de provincie Noord-Holland. Op 28 augustus maakte het kabinet bekend dat er voor de periode tot 1 juli 2021 opnieuw aanvullende steun voor de culturele sector beschikbaar komt. De wijze van verdeling en de voorwaarden die daarvoor gelden zijn op het moment van het opstellen van deze startnotitie nog niet precies bekend².

Op het moment van schrijven is de toekomst nog ongewis. Er moet daarom rekening gehouden worden met toenemende problemen bij de culturele instellingen die mogelijk niet allemaal opgelost kunnen worden met het noodfonds en andere (overheids-)regelingen. Afhankelijk van de duur van de coronacrisis en de gevolgen kunnen, hoe moeilijk ook, harde keuzes nodig zijn.

Cultuurplan: langetermijnvisie en agenda

In het Cultuurplan formuleert de gemeente voor de periode 2022-2028 een langetermijnvisie op kunst en cultuur in Haarlem. Een visie die de mogelijkheid biedt om ons door alle onzekerheden van deze tijd heen te loodsen en die richting geeft bij de keuzes die onderweg gemaakt moeten worden. De gemeente nodigt verschillende doelgroepen uit om een bijdrage te leveren aan het invullen van die langetermijnvisie.

In het Cultuurplan staat de langetermijnvisie én een uitwerking in een agenda voor de komende drie jaren: 2022-2024. Ook de uitwerking van de agenda wordt gedaan met inbreng van de culturele sector (gesubsidieerd en niet-gesubsidieerd) en andere partners in de stad. Het resultaat zal een agenda zijn met een beschrijving van de brede culturele infrastructuur van Haarlem, de rol van de gemeente, doelen en resultaten, concrete acties en afspraken. In de agenda wordt een fasering in

² <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2020/08/28/culturele-sector-krijgt-extra-ondersteuning>

tijd aangebracht die rekening houdt met de gevolgen van de coronacrisis en de effecten van de 1,5 metersamenleving.

Na het vaststellen van het Cultuurplan door de gemeenteraad zullen meerjarige prestatie- en subsidieafspraken gemaakt worden met culturele instellingen, waarbij het vastgestelde Cultuurplan als beleidskader dient. De afspraken zullen zowel kwantitatief als kwalitatief van aard zijn en zullen zoveel mogelijk SMART gemaakt worden.³ Bij de uitwerking van het Cultuurplan benoemt de gemeente indicatoren die de volgende jaren in de P&C-cyclus worden meegenomen.

Er liggen al veel bouwstenen voor het nieuwe cultuurbeleid. In het coalitieakkoord Duurzaam Doen 2018-2022 zijn al belangrijke accenten benoemd. Het beleid zal ook gestoeld zijn op een evaluatie van afgelopen jaren en reeds ingezette ontwikkelingen en projecten. Uiteraard zal, gezien de regiofunctie van Haarlem en de positie van onze cultuursector in binnen- en buitenland, ook rekening gehouden worden met ontwikkelingen op landelijk niveau en binnen de Metropoolregio Amsterdam.

Visie en ambities 2022 - 2028

Haarlem mag zich gelukkig prijzen met een veelzijdig cultureel voorzieningenniveau dat past bij de stad, goed is afgestemd op het niveau in de omliggende gemeenten en bekendheid geniet in binnen- en buitenland. De gemeente wil het cultureel voorzieningenniveau toegankelijker maken voor alle Haarlammers. Het streven is dat iedereen – ongeacht leeftijd, inkomen en afkomst – in Haarlem activiteiten van zijn gading kan vinden en zich bij een bezoek welkom voelt in de culturele instellingen. Haarlem staat bekend als cultuurstad en dat wil de gemeente zichtbaarder maken en nog meer benutten. Wat gebeurt er allemaal in onze mooie stad, wat is de betekenis en waarde van dit cultureel en creatief kapitaal en hoe kunnen we dit nog sterker verbinden en inbedden in de stad? Dat betekent ook dat er gestreefd wordt naar culturele activiteiten die zich vanuit de instellingen door de stad verspreiden en die de mogelijkheid bieden om dichtbij huis te leren, kunst te beoefenen, te presenteren, te ervaren en van te genieten.

Kunst en cultuur hebben een intrinsieke waarde. Ze bieden mogelijkheden voor zelfontplooiing en creativiteit, zorgen voor nieuwe inzichten en herkenning, verwonderen en ontroeren en geven betekenis en zingeving aan het individu en de samenleving. Kunst stelt vragen en kan onderwerpen op tafel leggen die wringen en daarom tot nadenken stemmen. Kunst draagt bij aan flexibeler omgaan met veranderingen en vergroot de mentale kracht om met onzekerheden om te gaan. Cultuur vormt onze identiteit, kunst maakt Haarlem.

Kunst en cultuur dragen ook bij aan de sociale en economische waarde van de stad. Het stimuleren van publieksparticipatie, cultuureducatie en talentontwikkeling is belangrijk voor een bloeiend kunst- en cultuurklimaat in Haarlem. Tegelijkertijd versterkt dit ook de maatschappelijke en economische betekenis van cultuur. En hoe meer een diversiteit aan mensen cultuur beoefenen en beleven, hoe meer kunst en cultuur een bindende factor vormen.

³ Zie aanbevelingen uit Collegebesluit 213a onderzoek *Verzakelijking subsidiesystematiek* (2018/703295)

Voor het opstellen van het Cultuurplan en het inrichten van de agenda voor de komende drie jaar benoemt de gemeente een aantal ambities. Die ambities komen voort uit het coalitieakkoord, de culturele ontwikkelingen in Haarlem en de uitgangspunten van het landelijke cultuurbeleid. Deze ambities vormen de kapstok voor het op te stellen Cultuurplan en zijn in de voorbereiding van deze startnotitie besproken met de culturele instellingen. De ambities zijn:

- Kunst en cultuur voor iedereen (cultuurparticipatie): de toegankelijkheid van kunst en cultuur voor iedereen in Haarlem is een belangrijke ambitie voor de gemeente. Kunst en cultuur moet toegankelijker worden voor meer mensen, zodat iedereen kan meedoen.⁴ Juist ook voor inwoners die daar niet vanzelfsprekend mee in aanraking komen. Bij deze ambitie hoort ook het streven om het cultuurbereik onder jongeren en ouderen en de Haarlemmers met een niet-westerse achtergrond te vergroten.
- Ruimte voor makers en creativiteit zichtbaar in de stad (broedplaatsen en ateliers en het stimuleren van talentontwikkeling makers): Haarlem heeft een rijke traditie op het vlak van verschillende kunstvormen, zoals de popmuziek, theater, letteren en beeldende kunst. Het is belangrijk om binnen deze disciplines kunstproductie en talentontwikkeling van (jonge) makers mogelijk te maken. De nieuwe makers van kunst brengen vernieuwing in het aanbod en weten ook een ander publiek te bereiken. De huidige financiële middelen zijn niet toereikend om deze ontwikkeling optimaal te stimuleren. Daarnaast wil de gemeente ook de creativiteit in de stad zichtbaarder maken en beter benutten, onder andere door de rol van kunst en cultuur in ruimtelijk beleid (wijk- en gebiedsontwikkeling) te versterken. Dit betekent bijvoorbeeld aandacht voor de ontwikkeling of instandhouding van culturele broedplaatsen, zoals Nieuwe Vide en de Oerkap.
- Verstevigen van de dwarsverbanden tussen zorg, welzijn en cultuur (welzijn, verbinding, kwaliteit van leven): het is belangrijk dat cultuur en sociaal elkaar meer gaan versterken. Culturele voorzieningen zijn een belangrijke ontmoetingsplaats en samen culturele activiteiten ondernemen versterkt de sociale cohesie. Kunst en cultuur en ook cultureel erfgoed kunnen van grote betekenis zijn voor het bevorderen van diversiteit en inclusiviteit. Ook zijn zij van betekenis op de verschillende ambities van de gemeente binnen het sociale domein. Daarnaast bevordert cultuurdeelname op individueel niveau het gevoel van welzijn en de kwaliteit van leven. Cultuur kan op die manier dus waarde toevoegen in de zorg- en welzijnssector.
- Versterken van cultuureducatie (talentontwikkeling, kwaliteit van het onderwijs, 21ste - eeuwse vaardigheden): cultuureducatie op school (cultuuronderwijs) geeft kinderen inzicht in de wereld om hen heen, ontwikkelt hun historisch besef, stimuleert talent en draagt bij aan de vorming van creatieve, onderzoekende en kritische volwassenen. Cultuureducatie op school draagt eveneens bij aan kansengelijkheid van kinderen en jongeren. De gemeente

⁴De motie 'Met de Haarlempas moet echt veel meer kunnen' (2018/408116) wordt meegenomen in de uitwerking van deze ambitie in het Cultuurplan.

verwacht dat het onderwijs en de Haarlemse culturele instellingen nauw samenwerken bij het invullen van kwalitatief goede cultuureducatie.

- Vergroten van het belang van culturele voorzieningen en erfgoed voor Haarlem als cultuurstad:

Deze ambitie benadrukt de waarde van culturele voorzieningen, kunstzinnige uitingen, festivals en cultureel erfgoed voor een stad waar het goed wonen, werken, leren en vertoeven is en die een belangrijke regiofunctie vervult. Haarlem blijft naar verwachting groeien en het culturele aanbod zal aantrekkelijk moeten blijven voor de vele inwoners en natuurlijk ook voor bezoekers. De cultuurhistorische binnenstad en de vele culturele voorzieningen leveren een belangrijke bijdrage aan de economische vitaliteit en de aantrekkingskracht van onze stad. De gemeente stimuleert samenwerking en afstemming tussen culturele voorzieningen— onderling in de sector en tussen groot en klein en tussen gemeenten binnen de MRA.

De ambities zijn niet allemaal direct te realiseren en zijn ook niet alle verplicht voor elke gesubsidieerde instelling. Door scherpe keuzes, heldere afspraken en samenwerking tussen instellingen, makers en andere partners in de stad krijgen we de komende jaren veel voor elkaar. De komende jaren zal ook veel aandacht nodig zijn voor het aanpassen aan de nieuwe werkelijkheid en waar mogelijk innoveren. Daarom zal de gemeente in overleg met de instellingen in de uitvoering van het Cultuurplan en de bijbehorende agenda voor de jaren 2022-2024 een fasering aanbrengen. Die fasering stelt de culturele instellingen in staat om te werken aan benodigd herstel, aan ontwikkeling en de heropbouw van de sector en stelt de gemeente in staat om tussentijds zo nodig bij te sturen en aanvullende keuzes te maken.

Vooralsnog worden drie fases voorzien⁵:

- De fase van aanpassen en waar nodig maatregelen treffen (2020 – 2021): aanpassen van de programmering op de 1,5 meter voorwaarde, noodzakelijke kostenbesparingen;
- De fase van ontwikkeling, samen uitproberen en keuzes maken (2021-2022): inspelen op de veranderingen die de coronacrisis teweeg heeft gebracht, inspelen op wijzigingen in het gedrag van het publiek, onderlinge samenwerking;
- De fase van verbetering en herstel (2022-2024): activiteitsniveau en publieksdeelname keert langzaam terug op niveau van voor maart 2020, structurele gevolgen worden zichtbaar.

De gemeente werkt de fases met de instellingen uit en maken afspraken over regelmatige 'check-ups'.

⁵ De duur van een fase wordt bepaald door aantal factoren: 1) de spreiding van het coronavirus, de overheidsmaatregelen en de ontwikkeling van een vaccin. 2) De weerbaarheid van de culturele instellingen en het (toekomstig) publieksgedrag. 3) De mogelijkheden voor ondersteuning van culturele instellingen door overheden en andere financiers (fondsen, particulieren, verhuurders etc.)

Net als elke andere sector heeft cultuur ook een verantwoordelijkheid voor de duurzame groei van de stad en ontwikkeling van zijn omgeving. Het thema duurzaamheid zal dan ook aan de orde komen bij het opstellen van het Cultuurplan.

Participatie en inspraak

Na vaststelling van deze startnotitie gaat de gemeente aan de slag met de voorbereiding van het Cultuurplan en de bijbehorende agenda. Het formuleren van het nieuwe Cultuurplan is het moment om de langetermijnvisie, de ambities en de coronastrategie/fasering verder uit te werken. Dat doet de gemeente in afstemming met de culturele instellingen, makers, maatschappelijke organisaties en inwoners.

Met participatie wil de gemeente in ieder geval de volgende doelgroepen betrekken:

- De gesubsidieerde culturele instellingen
- Overige (wijk- en buurtgerichte) culturele initiatieven en organisaties in de stad
- Welzijnsinstellingen, scholen, sportverenigingen, zelforganisaties, ondernemersverenigingen, stadsmakers, ontwikkelaars en organisaties gericht op marketing en toerisme
- De (potentiële) deelnemers aan kunst en cultuur (het publiek)

Op basis van vooraf gecommuniceerde ambities (uitgangspunten) én een centrale vraag worden de gesubsidieerde culturele instellingen gevraagd mee te denken op het niveau van adviseren, wat betekent dat de input van deze instellingen gemotiveerd wel of niet wordt meegenomen in de visie. De andere doelgroepen worden geraadpleegd; reacties, ideeën en signalen worden door de gemeente verzameld en betrokken bij de verdere beleidsvorming.

De participatie wordt op een drietal manieren gedaan:

1. Een enquête onder inwoners van Haarlem
2. Bijeenkomsten op thema met een diversiteit aan organisaties en initiatieven
3. Bijeenkomsten/en of interviews met de gesubsidieerde culturele instellingen

Waarna de volgende stappen doorlopen worden:

4. Opstellen van een concept-Cultuurplan
5. Inspraakronde (open voor iedereen)
6. Besluitvorming in de gemeenteraad

Toelichting

De ambities en het financieel kader zoals opgenomen in deze startnotitie zijn uitgangspunt bij het opstellen van het Cultuurplan (en de daarin opgenomen agenda 2022 – 2024 inclusief fasering). Het streven is om na vaststelling van deze startnotitie een vragenlijst uit te zetten onder Haarlemmers. De gemeente vindt het belangrijk om van de inwoners te horen waarom zij kunst en cultuur (wel/niet) bezoeken, waar zij waarde aan hechten, wat ze missen en of de coronacrisis hun deelname aan cultuur beïnvloedt.

Naast de vragenlijst worden bijeenkomsten georganiseerd waarvoor de gemeente uit de eerste drie doelgroepen een diversiteit aan organisaties en initiatieven uitnodigt. Hierdoor komt er meer zicht

op dwarsverbanden tussen cultuur en welzijn, het bereik onder jongeren en ouderen, de rol van culturele instellingen in de wijk en de toegankelijkheid van kunst en cultuur. Daarnaast gaat de gemeente in gesprek met vertegenwoordigers van de gesubsidieerde culturele sector.

Na de participatieronde wordt een concept Cultuurplan 2022-2028 opgesteld inclusief de agenda 2022-2024. Dit concept wordt ter inzage gelegd voor de formele inspraakprocedure. Nadat de inspraak is verwerkt zal het Cultuurplan naar verwachting voor of kort na het zomerreces van 2021 geagendeerd worden in de gemeenteraad.

Financieel kader

Subsidieverstrekingen 2021

In het overgangsjaar 2021 zullen de subsidies aan de culturele instellingen gelijk blijven aan 2020. De prestatieafspraken worden zoveel mogelijk gelijk gehouden, waar nodig worden die geactualiseerd naar de huidige situatie. In 2021 wordt dus uitgegaan van het bestaande financiële kader. Hiermee biedt de gemeente de gesubsidieerde instellingen de basis voor de eerste fase van aanpassen en voorbereiden. Er wordt uitgegaan van bedragen 2020 + indexering. De gemeente zal deze per instelling beschikken na de begrotingsvaststelling 2021.

De culturele instellingen zullen mogelijk tekorten hebben in de begrotingen voor 2021, in verband met corona-effecten. Sommige instellingen kunnen in 2021 wellicht gebruik maken van de eerder genoemde steunmaatregelen van het Rijk, en mogelijk meegenomen worden in een breder herstelplan van de gemeente.

Financieel kader 2022-2024

Het college constateert dat de cultuurbegroting relatief 'vast' zit in (meerjarige) subsidies aan instellingen en dat er weinig tot geen ruimte binnen de cultuurbegroting is voor nieuwe ambities of innovaties, of initiatieven van culturele makers (zie Bijlage 2 – Tabel cultuurbegroting). Huursubsidies maken zo'n 23% van de totaalbegroting uit (huur is meestal 1 op 1 gesubsidieerd) en exploitatiesubsidies meer dan 52%. Het Cultuurstimuleringsfonds wordt jaarlijks ongeveer driemaal overvraagd. Uit het fonds verstrekt de gemeente stimuleringsubsidies die gericht zijn op eenmalige projectbijdragen, niet op ontwikkeling of structurele relaties. Nieuwe Haarlemse makers en -initiatieven, die een belangrijke rol spelen bij het bereiken van nieuw en breder cultuurpubliek, hebben op dit moment geen kans zich verder te ontwikkelen. Ook voor realisatie van ambities uit het coalitieakkoord zoals broedplaatsen, jongerencultuur of de nachtburgemeester is beperkt ruimte binnen de huidige cultuurbegroting en subsidiesystematiek.

Het college wil in 2021 verkennen hoe er meer ruimte gemaakt kan worden in het culturele bestel. Ook verkent het college de wijze waarop de drie benoemde fases doorwerken in de beschikbare budgetten en de subsidiesystematiek, het kan bijvoorbeeld nodig zijn om de meerjarige subsidieafspraken eveneens te faseren of tijdelijk los te laten.

Andere relevante beleidsdossiers en afspraken

Bezuiniging vanaf 2022 – effectiever accommodatiegebruik culturele instellingen

Vanaf 2022 is er een taakstelling voor cultureel vastgoed van € 250.000 euro, oplopend tot €330.000 vanaf 2023. Een groot deel van de culturele instellingen zijn gehuisvest in gemeentelijke panden. Door het vastgoed beter te benutten, te verduurzamen en nauwere samenwerkingen binnen de culturele sector te bewerkstelligen, wordt het cultureel vastgoed efficiënter ingezet en wordt gestreefd naar besparing op onderhoudskosten. Bij deze opgave wordt ook de huisvesting van welzijnsorganisaties betrokken. De planvorming vindt plaats in samenspraak met de betrokken instellingen. Een uitgewerkt plan wordt in 2021 aangeboden door de portefeuillehouders cultuur en vastgoed.

De taakstelling is vanaf 2023 verhoogd met € 80.000 voor efficiency bibliotheek. Om de vestigingen van de bibliotheek toekomstbestendig te maken (zowel qua accommodatie als qua functionaliteit), heeft de gemeente voor 2020-2022 een investeringsbudget van in totaal € 6,5 miljoen gereserveerd. Deze investering in onderhoud en vernieuwing van de bibliotheek moet ook leiden tot een besparing in de exploitatie. De taakstelling van € 80.000 op de exploitatiebijdrage wordt na de verbouwing ingeboekt. In overleg met de bibliotheek worden de investeringen en de taakstelling uitgewerkt en aan de raad voorgelegd.

Naast bezuinigen wil het college van Haarlem blijven investeren in de stad, juist nu. Met de Programmabegroting 2021 – 2025 wordt in het Investeringsplan voorgesteld onder meer € 3 miljoen te reserveren voor cultuur. Dit wordt ook betrokken in de uitwerking van het Cultuurplan.

Exploitatie Frans Hals Museum

Het Frans Hals Museum vraagt al enige tijd aandacht voor zijn precaire financiële positie. De gemeente Haarlem en het museum onderzoeken momenteel op welke wijze een duurzame exploitatie bereikt kan worden. Besluitvorming hierover vindt separaat plaats.

Andere relevante ontwikkelingen in 2020-2021

Een deel van het cultureel vastgoed wordt in de komende periode vernieuwd. Het gerenoveerde Museum van de Geest - Dolhuys zal eind 2020 heropend worden. De opening van het Popcentrum op het Slachthuisterrein staat gepland voor begin 2022. Ook is de voorbereiding van de verbouwing van de bibliotheek gestart. Uitgangspunt hiervoor is een laagdrempelige, goed bereikbare moderne bibliotheekvoorziening in het centrum en de wijken, die naast de traditionele taken op het gebied van lezen en informeren, ook invulling geeft aan ontmoeting, burgerschap, debat en een leven lang leren.